

Nr 162.

Av herr **Källman m. fl.**, *angående beredande åt städer och köpingar av statsbidrag till polispersonals avlönande.*

Städernas skyldighet att helt bekosta sitt polisväsen sammanhänger mera med gångna tiders privilegier än med vår tids endast formella sådana. Med städerna likställas även köpingar, vilja eljest i huvudsak hava att efterleva förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Städer och köpingar äro i detta avseende försatta i en undantagsställning, vilken i längden blir ohållbar, och som icke är motiverad av städernas och köpingarnes större skattekraft. Det finnes många såväl städer som köpingar, vilka äro mera skattetyngda än flertalet av våra landskommuner. Industriella kriser och arbetslöshet hava för många städer och köpingar skapat stora utgifter och samtidigt minskat i väsentlig grad deras skattekraft.

De uppgifter, som åvila städernas polisväsende, äro ofta till ringa del av kommunal natur och till övervägande grad ett bevakande av rena statsintressen. För indrivning av utskylder måste indrivningspersonal anställas och avlönas av städerna. De förmåner, som anses tillkomma en stad genom befrielse från vägs katt, motverkas av skyldigheten att anlägga och underhålla gator och infartsvägar. För nybildade städer tillkomma dessutom ersättningar till vederbörande vägdistrikt. Fögderistäder hava i allmänhet intet större intresse av rättskipning och verkställighet härav än vilken landskommun som helst, och i den mån magistratsstädernas innevånare hava förmåner i nämnda avseende, få de dyrt betalas genom avlönande av tjänstemän m. m.

Köpingskommunerna bliva genom på förevarande område gällande bestämmelser ställda i en ännu sämre ställning än städerna. I avsaknad av andel i bilskattemedlen och med skyldighet att erlagga vägs katt, numera skärpt å inkomst av annan fastighet samt å inkomst av kapital och arbete, få dessa köpingskommuner endast bidrag av vägdistrikt till byggande av vissa genomfartsvägar.

Flera landskommuner hava icke blott ett tätbebyggt samhälle inom sitt område, utan kommuner finnas, vilka t. o. m. hava flera municipalsamhällen härinom. Det är självklart, att här uppstå icke blott i förvaltningshänseende, utan jämväl på annat sätt, slitningar och svårigheter av skilda slag. Sådana tätbebyggda samhällen behöva köpingsformen för att komma i tillfälle att på ett tillfredsställande sätt ordna sina viktiga samhällsangelägenheter. Medvetandet om att ett samhälle, som övergår till köping, förlorar rätten till statsbidrag till avlöning åt polismännen, motverkar sådana samhällens övergång till köpings-

formen, vilket ur alla andra sakliga synpunkter vore den lämpligaste. När den nuvarande polislagen antogs av riksdagen, avvisades tanken på att staten skulle helt övertaga och bekosta polisväsendet i såväl städer som köpingar och landsbygden. En sådan utveckling av vårt polisväsende torde hava framtiden för sig, men torde tiden icke ännu vara inne att till överläggning i riksdagen upptaga denna på olika områden djupt ingripande organisationsfråga med därav följande revision av polislagen.

Det synes oss, som om den kommunala utvecklingen nu motiverade, att städer och framförallt köpingar, i likhet med vad som gäller för landskommuner, erhöles statsbidrag till sitt polisväsende, och att denna fråga bliver föremål för en grundlig undersökning, en undersökning, som bör ingå som ett led i den nu pågående utredningen om en kommunal skatteutjämning inom riket.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och härpå grundat förslag om sådan ändring i nuvarande lagar och förordningar, att statsbidrag till avlöning åt polispersonal jämväl må tillkomma städer och köpingar.

Stockholm den 20 januari 1930.

G. W. Källman.

Martin Andersson.

Anders Andersson,
Falkenberg.